

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 30 Maiu.

După cuvântul de tron, cu care Maj. Sa monarhul nostru a deschis sesiunea delegațiilor din anul curent, putem fi ca și siguri că cel puțin pe un timp ore-care vom ave pace.

Popórele de regulă timpul de pace 'l folosesc pentru consolidarea în cele interne. Sunt multe de făcut cu deosebire în o țérá cum e a nóstrá, unde era feudalismului a sápat urme afunde.

Abia sunt 40 de ani, de când s'a deschis și în Ungaria pentru popor porțile școlilor, abia sunt 4 decenii, de când în țérá nóstrá s'a scuturat de pe grumații poporului jugul iobágiei, și în acest scurt timp, pe toate terenele se observá o miscare, care țintese la îmbunătățirea sorții poporului. Și dacă nu ar fi afurisita de politică, în care s'a amestecat ura de rasă, noi popórele din Ungaria am puté încápé binișor unul lângá altul. Bogăți în pámént roditoriu, înzestrați cu băi de aur și de sare, încunju-rați de păduri frumoșe, cari ne dau lemn de lucru și de foc, când elementele nu se conjurá contra nó-strá, când apele nu es din alvia lor ca să prápá-descá tot ce le stá în cale, când gheața nu bate, și când focul nu mistue munca omului, tot am puté dice, că trăim în o țérá binecuvântată de Dđeu.

Trista realitate vine în viața de tóte đilele și ne face mai sceptici din đí în đí. Vedem, că de se face o comasare, nu se face dréptá, ci se face cu anumite scopuri. Pășunatul se strimtoréză, pădu- rille se opresc, mișelia jócá la comasări un rol im- portant și poporul în nesciința lui devine exploatat și scos din moșia lui. Ómenii rafinați și fără suflet cumpără déluri pustii cu prețuri bagatele, și după ce au adunat tóte rozórele și locurile neroditóre te trezesci, că cer comasarea hotarului și apucá la lo- curi bune.

Poporul se svércolesce, alérgá în dréptá și în stánga, vede că i se face nedreptate, o cere pe cale legală și cu buna, și când nu merge așa, pornesce în altá parte, și mișeii fáuresc arme contra lui, și-l presentéză ca un element turburătoriu și résvrátí- toriu din viața statului.

Pre terenul economic deci se pun o mulțime de pedeci, ca poporul să nu póta eși la cale, ér chel- tuelile cu comasările 'l calicesc de tot.

Și pe când în Ardél sunt plângerile aceste la ordinea đilei, pe când poporul emigréză în masse în țérile învecinate ca să-și caute hrana în alte părți, pe atunci cei ce ar fi chemați a se îngrijí de sór- tea țéránului, sunt preocupați de nisce utopii, cari le absorb tot timpul și tótá cugetarea în o pornire periculósá pentru stat și pentru cetățeni.

Este adecá în perspectivă de a se înființă și dincolo de Dunáre o reuniune de îmagarisare după calapodul celei din Ardél, dar ca se nu fie bătător la ochi scopul ei, apoi ea va avé o altá firmá, adecá: impedecarea poporului dela emigrári.

Frumos și sublim scop, căci ce póte fi mai sub- lim ađi decât a face unui cetățén traiul plăcut în patria lui, ca să se nu fie silit a luá lumea în cap. Numai cât paralela, ce se face între succesele do- bândite de reuniunea de culturá din Ardél și între cele ce are se le facá cea de dincolo de Dunáre in- ființándá acum, ne dá se înțelegem, că cum se are tréba și cu scopurile ce le urmáresc aceea. Și aici e terenul cel alunecos, păcatul cel de mórte și stri- gătoriu la ceriu la noi în Ungaria.

Nu privesc ómenii, că în cele economice dăm repede înapoi, nu au în vedere bunăstarea materială și morală a cetățénului, ci cestiunea de limbă este mai pe sus de tóte interesele cele mari.

În Ungaria locuesc o mulțime de cetățeni de alte limbi.

Acestia cu toții au pus odată peptul contra năvărilor turcesci, acestia cu toții dau o armată, care nu are păreche în Europa, dacă e condusă bine și înțelepcesce, acestia toți plătesc dări, susțin co- mune, biserici și scoli, și ceea ce a fost bine sute de ani, ađi nu mai e bine.

Nimene în lume nu ar fi cređut, că poporul ma- giar, care a suferit alătorea cu noi gradurile abso- lutismului celui de egalá asupra, după ce vor de- veni domni se devie atât de netolerați față de ce- lelalte naționalități, cari locuesc în mase compacte și au trecutul lor, legăturile lor pe acest pámént.

În capitala Ungariei de se intenționéză ridica- rea unui teatru german, presa ultramagiará dá alar- mul de primejdie și drept rezultat al acestei por- niri vedem, că cei dela „Kreuzzeitung” din Berlin protestéză ca artistii magiari să fie primiți de către organele oficióse a le cetății și să li se dea aceea atențiune, cum o cer regulele de curtuosie față de óspeți, și întreprinderea e zădărnicită. Acolo a im- pins șovinismul magiar lucrurile și dacă va merge tot așa, ne vom trezi, că alianța cu Germania e pe temelii de năsip, căci ea nu se baséză pe simpatiile popórelor. Pentru că nimene nu va crede, că ma- giarii au simpatii pentru nemți din đíua, în care lu- crá din résputeri pentru magiarisarea elementului german de dincolo de Dunáre, și în comitatele márgi- nașe cu Austria sunt o mulțime de nemți, cari își iubesc limba, nu se lasá bucurosi amăgiți de lucrá- rille reuniunilor culturale.

Așa apoi se résoiesc ómenii pre întrégá linia, așa se pregátesce ura de rasă și în modul acesta

nu pot trăi ómenii în liniste nici atunci când de pe buzele monarhului se propoveduesce pacea.

Revista politică.

Desbaterile din casa deputațiilor în cestiunea incolatului au amárit până în fundul sufletului pe ex-gubernorul Kossuth. Acesta se vede și dintr'o convorbire, ce o a avut cu un corespondent al đia- riului „Bud. Hirlap”, care a și publicat espunerile lui Kossuth cu privire la situațiunea lui.

„Eu voiu muri fără patrie,” a đis bătránul esilat între altele, deóre ce nu m'am gândit să me inrolez de cetățén al Italiei. Litera legeri de ađi răpesce dreptul meu natural de cetățén ungar, dar dacă Ungaria me părăsesce, eu nici odatá nu o voiu pá- rásí. E în adevér, o dilemă, când pe deoparte 'mi sosesc nenumérate diplome de cetățén de onóre, ér pe de altá parte parlamentul, care trebuie să fie es- presiunea țérei, me alungá. Una din dóuș: Sau po- porul m'a urít, ori parlamentul nu esprimá voința țérei. Dacă Ungaria 'și dá legi, mie are să mi-o mulțámescá, căci eu am întrodus la 1848 parlamen- tul pe temeiul sistemului reprezentativ. Kossuth afirmá mai departe, că cestiunea incolatului a fost numai o formá disciplinară de partid, și că căderea dlui Tisza se trage numai din cestiunea incolatului.

De altcum partidul independent se íngrigesce a lăți cultul lui Kossuth și a-i asigurá tot mai mult teren. Așa într'o ședință trecutá s'a hotárit ca să se imprime 800,000 de esemplare cu rezultatul des- baterilor legeri incolatului, să puná pe deputații, cari au votat pro și contra cu numele, și esemplarele să se impartá în cercurile electorale. Totodată s'a ho- tárit reorganizarea partidului independent în Biharia.

Dupá rapórtele, ce le fac unele foi vienesé cu privire la bugetul comun, bugetul ordinariu al ar- matei e cu 2,040,215 fl. mai urcat ca în anul trecut, afará de 1.389,000 fl. ce i cere ministrul de résoiú pentru anul acesta. Se va sporí artileria de fortărăță și cavaleria, pentru a puté stá pe un nivou corés- punđătoriu altor puteri. Bugetul estraordinariu al armatei încă e mai mare cu 2 milióné și se pune în perspectivă încă și un credit suplementar; buge- tul marinei de asemenea s'a urcat cu 100.000 fl. Bugetul comun întreg este de 140 milióné florini, din care numai pentru cheltuelile curat militare e necesară suma de 133 milióné.

Comisiunea militară a parlamentului german în una din ședințele sale precedente a aprobát proiectul pentru armată. Representanții din centru au făcut declarațiuni, că în partidul central predomnesce idea

FOIȚA.

Oglinda plugarilor

dupá

Fritz Möhrilin

prelucratá de

I. C.

IV.

Să muncim copii nostri cu multá carte?

(Urmare.)

Hoho! fértate, dacă cređi, că nu o póte duce mai departe nime pe moșióra ta, cu tóte învățá-urile și cu tóte calculile decât tine, deși esti om fără carte, atunci totuși te poți înșela amar, că cu sciință bună, ne răsare în tótá đíua o nóuá luminá, noi tódeuna vom descoperi un nou folos, precum în producerea și în scăderea marfei nóstre, ni vom în- vęța a cruță din ostenála, a trăi mai ușor, noi vom aflá, că nu e bine se dăm din produsele nó- stre folosul principal mijlocitorului și negustoriu- lui de vite, bránzariului și altora, și nu ne vom uita a milá cum ei își bagá cástigul în pungá fără ostenála. Noi nu ne vom procura cele de lipsá din a dóua sau a treia máná, și nu le vom plăti așa

scumpe, pecând noi lucrám de pomaná. Noi ne vom nisuí, ca să dăm produsele nóstre directe consu- menților și ne vom procurá cele de lipsá din prima máná în mare. Noi ne vom nisuí a îmbunătăți produsele nóstre, și prin acésta îmbunătățire nu numai, că vom avé un tégm mai bun, dar ne cástigám și renume și în fine, dacă moșia nu ne este destul de mare, ne vom uita după una mai mare, s'au de nu altcum, ne vom nisuí ca cel puțin co- pii nostri să o ducá mai bine.

Da, dacă vom aduna tóte tênguirile, cari în tótá đíua le ađim despre starea cea rea a pluga- rilor, atunci vom vedé, că acele sunt cu mult mai puțin de ale cántá în împregiurári esterne, decât acolo, că țéránul cel mai puțin timp cu aceea l'a petrecut, că nu a încercat mijlóce mai bune prin care să i se ușureze și renteze ostenála, și s'a mul- țámít prin lucrul lui. Și acésta a făcut el numai din acel motiv, că îi lipsiau cunoscințele necesare, ca să póta calculá, căci cunoscințele produc încer- care și nisuință.

Ce privesce a dóua părere a ta, că acei ómenii, cari au învățat la carte numai vréu se lucre, aceea e cu mult mai puțin valabil, căci învățătura e toc- mai conosciința, care ne împintená spre lucru. La tot casul deosebirea între un om cu carte și între un om fără carte va stá întru aceea, că cel dintáiu numai vrea să lucre pe nimic, ci tot întru aceea

umblá, a și întrebuința activitatea și capitalul numai spre lucruri folosítóre.

Scim destul de bine cum de necesară este de- darea și perseveranța la lucru tocmai la țérán și ce capital mare posedé în ea el, că din tinerete este dedat a se sculá, când se face đíuá, și se fie activ, cu tóte, că sórele 'l arde și frigul cel mare-l pișcă, și că era legat de cruțare și de nepretensivi- tate încă din scutece. Scim și aceea însă, ce răs- plată slábuțá 'l astéptá pe țérán, dacă e numai pál- maș s'au đíleriu, care muncesce cât e đíua mai pe nimica, ba de multe ori rămáne și fără lucru, de aceea trebuie să cerem, ca țéránul în interesul lui pro- priu să puná mai mare pond pe învățătura, și ca să se încerce, ca ceea-ce el nu scie, cel puțin co- piilor lui să li-o însușescá, ca barem ei să ajungá mai bine ca el, ér dacă nu o face acésta, atunci arată, că el nu se scie ajuta altcum, decât să se tot tânguescá. Incá mai mult, cine nu merge în tim- pul de ađi înainte, acela rămáne pe jos, și aceea trebuie s'o scii și tu, că acum ai mai multe greutăți de întimpinat, decât părinții tei.

Dacă vrei să te îngrijesci cum se cuvine de co- pii, și dacă vrei, că lor să nu-le umble mai réu de- cât ție, atunci nu ai alt mijloc mai bun, decât să-l proveđi cu mai multá învățătura, care se-l conducá pe căile cele adevérate, și să fie harnic pentru pro- blema lui.

ca să se primescă proiectul prezentat de guvern. Cu mult mai nefavorabil vorbesc însă scirile despre proiectul prezentat pentru a mări lefurile oficerilor. Din toate vorbirile, câte s'a ținut în ședință transpiră un felu de neîncredere și de neliniște pentru necurmătele credite, ce se sporesc, pentru sporirea mereu a armatei și atât deputații din centru cât și ai liberalilor cer ca compensațiune pentru primirea proiectului regimului reducerea serviciului militar la doi ani de zile.

Convorbirile, ce le a avut principele de Bismarck cu publicisti străini și în special cu colaboratori de ai foilor franceze au produs, precum am mai accentuat, o rea impresiune în cercurile conducătoare din Germania. Acestea au și propus împăratului ca să oprască pe principele a se mai exprima despre chestiuni politice înaintea străinilor. Monarhul însă n'a aflat de oportun a opră pe Bismarck, ci a interzis jurnalului francez „Petit Journal“ a mai intra pe pământul provinciilor adneceșate la 1871, și totodată ar fi autorizat pe reprezentanții germani din străinătate să asigure pe guvernele, lângă care stau, că espunerile principelui sunt de a se privi numai ca nisce espectorțiuni ale unui om privat, care nu mai are nici o rolă politică.

Acastă dispozițiune mai vârtos în ceea ce privește oprirea jurnalului francez în Alsația și Lotaringia a provocat mare nemulțămire între locuitorii acelor provincii nu numai franceși, ci și germani. Ei protestează contra acestei dispozițiuni, atât în presa indigenă cât și străină.

Erăși Irodiada turbază...

De ce turbă?

Doră pentru-că vede biserica noastră periclitată prin circularul arhieriscopesc din 21 Maiu a. c. publicat și în Nr. nostru 54?

Nu! Acela este numai pretext pentru „Tribuna“ de a și mai face cheful și de a insulta pe Capul bisericeii noastre, sperând a-și acuire prin asta căți-va primumerânți pe 1 Iuliu între greco-catolici și între acei fii rătăciți ai bisericeii noastre, cari „ochi au și nu ved, urechi au și nu aud, pentru-că nu este duch (curat) în gura lor“ — și preste tot între acei români, ai căror nervi atât sunt de stricați deja, încât numai lucrurile iritătoare îi mai susțin.

Pentru-ce dar face spume la gură „Tribuna“? Cetiți articolul de fond din Nr. 121 din 30 Maiu (11 Iuliu a. c.) și veți afla cauza.

Și-a eșit din fire adecă, pentru-că a ajuns apa la gură și nu se mai află, cine se i întindă mâna și se o scotă la țermure.

Unica speranță mai erau vechii „tovaroși“ întru ortografie, „Junimistii“ din România, dar așa se vede, că „honores mutant mores“, și dl „efor“ numai „de-jaba“ a colindat pe la ușile lor în zilele trecute prin Bucuresci, căci ajunși la putere „junimistii“ nu mai vor să cunoscă pe „tovaroșii“ lor de dincoace că duți de la putere fie-care în felul seu, și bietul „efor“ s'a reintors cu buzele umflate și tot cu traista goală, cum se dusesse.

Dar apoi cu asta s'a și încheeat socotela și s'a stricat pretenia, precum s'a stricat și cu domni Mocionesci, decând nu mai dau parole.

Éta pașaportul „junimistilor“:

„De aceea dicem cu totă sinceritatea convingerii noastre, că rele servicii au făcut „Junimistii“ regelui Carol, din ale cărui mâni au primit situațiunea, pe care nuopot stăpâni, rele servicii au făcut némului românesc, când sunt necesi-

tați a aproba și susține pe un ministru român, care n'are ambițiunea să fie susținut de Român“, (vedi „Tribuna“ Nr. 121); și aceste le dăce „Tribuna“ din incidentul cu vântării dlui Carp, prin care a apărat pe ministrul Ghermani, pentru o faptă neromânească, le dă „junimistilor“ să pricepă însă, că cu grea inimă o face:

„Acésta — dăce — anume pe noi, care în timp de două-deci de ani (din întâmplare „Tribuna“ numai în al șeptelea an plutesce Red.) atât de mult, atât de stăruitor și cu atâtă succes am luptat pentru noua direcțiune indicată de „Junimea“ în viața noastră culturală, trebuie să ne măchnescă adênc și să se deprimeze, căci mulți sunt dusmanii (O hi!) pe cari ni-am făcut, susținând aici în Ardeal, în Țara-Ungurească și în Bănat, „noua direcțiune“ și prezentând pe „Junimisti“ drept nisce reprezentanți sinceri ai ideii naționale-române, și astăzi trebuie să stăm cu capul plecat și cu inima înclestată în fața acelora, pe care i-am învins în lupta literară.“

După-ce mai face apoi nisce complimente bine meritare dlor Ioan Bratianu și Dimitrie Sturdza, dă junimistilor pașaportul de mai sus.

Deci cu „junimistii“ au rupt-o, liberalii încă n'au ajuns la putere, ér cei flământii nu pot posti, până când se va îndură regele Carol să se scuture de cabinetul „junimisto-conservativ“, de aici apoi provin convulsiiuni la creeri, și dacă va mai dură mult această situațiune penibilă te pomenesci, că unii au ajuns la „balamuc“.

Acéstea premise să trecem la ale noastre.

Sub titlu de: „Ordinul de satrap al metropolitului Miron“ tractează „Tribuna“ circularul arhieriscopesc deja în 3 Nri 119, 120, 121 până acuma, ér pe metropolitul nostru și din acest incident 'l însinuă de „agent al guvernului“, că face revoluționari din credincioșii sei, numai ca pentru grația guvernului să rivalizeze cu Preasânția Sa episcopul Meșianu, pe carele fără nici un temei 'l calomniază, că în Timișoara cu ocașiunea visitațiunii canonice ar fi dîș credincioșilor sei: „sunteți rei patrioși, nu sunteți credincioși patriei unghureșci“, ceea-ce nu este ade-vărat

Il face de „ucenic“ al diariului „Kolozsvar“, — că el agiteză, și că face din biserica sa „instrument politic“ și în fine închee: „și noi dăcem la rëndul nostru acestuia, — adecă metropolitului — îi este ușor să agiteze, căci la un moment dat 'și stringe catrafusele și plecă, dar biserica rămâne și trebuie să-și împlinescă misiunea sa înaltă“.

Fie de ajuns atâtă pentru a cunoșce tonul, în carele vorbese „Tribuna“ despre metropolitul nostru, pentru-că și-a împlinit datorința sa de arhieru, apărându-și biserica de pericole, ale căror urmări, nu sciu sau nu vor să le prevadă aceia, cari îndemnă pe poporul nepriceput la lucruri, ce nu cad în competența lui, ca sinod parochial.

Toți cărturarii români se țin destul de cuminte ca să vorbescă despre afacerile noastre bisericesci, să dirégă, să dea sfaturi și chiar episcopilor; dar pușini sunt aceia, cari au cetit măcar statutul nostru organic, accesibil de altmintrelea pentru fie-cine, și fórt pușini, cari și pricep litera și spiritul acelei constituțiuni bisericesci.

Cei mai mulți cugetă, că o biserică autonomă póte să facă tot ce vrea, căci altmintrelea, ce va se dăcă autonomă? și în astă credință se consideră de dispensați a studiá și a cumpâni faptele, cari vor să le acopere cu drepturile autonome ale bisericeii.

nu trebuie să se strice cu ele când se amestecă ca o mamă în creșterea fetelor, căci care mamă e aceea care să nu dăcă: că fata ei este așa de harnică, se pricepe la toate și multe altele, fie-cărui bărbat i se scură inima după așa o femeie.

Dacă aușim însă pe țerani tânguindu se, că cum de cu greu se póte află acuma o femeie, care să se pricepă în ale câmpului și ale casei, precum și în purtarea cu servitórele, atunci nu sciu cum ne vine la socotélă, de aceea cred, că nu ne va strică, dacă vom vorbi puțin mai mult despre această temă.

Dacă cugetăm la țerancele cele din vremuri, cari conducă afacerile lor din tot sufletul și din totă inima, și a căror bucurie și fală le era culina și curtea, și cari erau conscii de chemarea lor ca mamă, și și-o împliniau cu totă conscientșositatea, dăcă dacă cugetăm la atari femei, ni-se duce inima după ele. Chemarea lor plină de osteneli, nu le-a fost ca o povară, ci ca o fală și bucurie în viață, ele nu sciau altceva, decât să resolvécă această problemă cum se póte de bine, și nu cunoscau altă mulțămire mai mare, decât să se potă numi țerancă adevărată. Ele purtau coșocul cel frumos, cismele și náfrămile cumpérate numai Dumineca și sərbătórea la biserică și la oșpețe, în alte zile și le pás trau împăturate frumos în ladă, așa încât un atare port le ținéu un véc și nu erau supuse modei. Ele sa rușinau a le purta în zile de lucru, în atari zile

Atât critica „Gazetei“ cât și a „Tribunei“ cu privire la cerculariul din chestiune sunt lipsite de obiectivitate, ignoréză legea noastră fundamentală, confundă conceptele de drept ale românilor ca atari, ca civi ai statului și ca membrii ai sínódelor parochiali, ér cu deosebire cei dela „Tribuna“, cari pretend a fi inițiați în afacerile nostre bisericesci, sunt totdeodată și plini de răutate și prin espectorările, esagerările și insinuările lor dovedesc, că sunt inimizci neimpécați, nu ai capulni bisericeii noastre, căci asta o scie totă lumea, dar ai bisericeii însăși.

Ei dăc, că ansă la acel cerculariu a dat adresa sinodului parochial dela biserica sfântului Nicolae din Brașov, dtto 13 Maiu v. a. c. către Escelenția Sa metropolitul nostru în chestiunea proiectului de lege pentru asilele de copii, și susțin, că alte sínóde nu s'au adresat către Escelenția Sa, noi însă scim, că protopopol Brașovului, negreșit la indemnul „ocoșilor“ de acolo, cugetând, că face un lucru bun, a emis circulariu către parochiile din tractul seu să țină sínóde estra ordinare și să facă și ele asemenea și că apucase deja unele comune a convocá sínóde estra-ordinare și a-și trimite asemenea adrese și dacă nu întrevenia Păstorul la timp, negreșit, că fórt multe oi alergau după cea cu clopotul și săriau în apă.

Înainte de a ne dechiará și noi în merit pentru de a luminá pe cei mai slabi și pe cei ignoranți și de a dovedí răutatea celor îndrăciți punem în vederea publicului §§ 7 și 12 ai statutului organic cari tractează despre *agendele sínódelor parochiale ordinare și estra-ordinare*, ca apoi ori-care om cu minte și ne preocupat să-și potă face judecata în causă.

§. 7. Agendele sinodului parochial sunt:

1. Alegerea membrilor comitetului parochial.
2. Alegerea parochiului, capelanului, diaconului, epitropilor parochiali, profesorilor și învățătorilor. (Vedi Suplem. Nr. IV.)
3. Esaminarea și aprobarea proiectelor comitetului parochial despre edificarea, repararea sau înzestrarea bisericeii, scólei, casei parochiale, sau altor realități bisericesci, școlare și fundațiunale.
4. Esaminarea și aprobarea mijlócelor proiectate din partea comitetului parochial, pentru înființarea fondurilor spre scopuri bisericesci, școlare și filantropice.
5. Esaminarea și aprobarea proiectului comitetului parochial pentru dotațiunea parochiului, capelanului, diaconului, profesorilor, învățătorilor și a celuilalt personal trebuincios.
6. Alegerea membrilor sinodului eparchial, și ai congresului național bisericesc.
7. Privegiarea, ca comitetul și epitropii parochiali să și împlinescă chemarea după prescisele acestui statut organic.
8. Substernerea decisiunilor proprie prin protopresbiter consistoriului concerninte, spre afacere ulterioară.

Ér § 12 sună în modul următoriu:

Sinodul parochial se ține regulat odată în an, în luna lui Ianuariu; se póte ținé însă și estraordinariu, când ar cere vre-un obiect din cele espuse în § 7, spre exemplu: alegerea parochiului, capelanului, diaconului, epitropilor, profesorilor și învățătorilor.

Altfelie de sínóde parochiale biserica noastră nu cunoșce.

(Va urmă.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Viena, 8 Iuliu, 1890. Noul proiect militarium german privitoriu la sporirea armatei a dat bogată materie de explótare și de interesante revelațiuni tuturor diarelor din Europa. Nu sunt încă trei ani de zile de când s'a făcut în Germania noua lege

de lucru purtau vestminte țesute și cusute de mâna lor, ba ce e mai mult, chiar și încălțăminte și o făcéu ele, adecă opinci.

Dar să privim însă la portul fetelor de țeran din ziua de ađi, când se duc Dumineca la biserică sau la téguri! Acestea constau mai cu sémă din o modă lăpédată de prin orașe, un laiđer de colóre pistriță, un peptar cu feliu de feliu de flori, o pălărie cu flori, mai cu sémă roșii și cu legături dintre cele mai bătătóre la ochi, dacă nu chiar pălării albe cu frunță de mătásă albă, care și mai tare arată la lumină fața cea dură și négră de arșița sórelui. Degetile sunt încărcate de inele, și dacă ne uităm și la încălțăminte, atunci le vedem cu nesce păpuci cu călcăe înalte de cugeti că sunt în piciorage, me prinde mirarea, cum de pot să și mérgă cu atari păpuci, sau apoi cu nesce cismóie, de poți sări din pod în ele. Acésta vedenie nu este altceva, decât batjocura orașenilor.

Totdeuna me dóre inima când ved atari rătăciri sau zapăceli, căci nu e rușine a avé o față arsă de sóre și mâni dure de lucru, nu nici decum, acésta încă e onóre, căci arată semne de lucru, și a lucra nu e rușine însă rușine, este atunci, când omul prin felie de felie de vestminte ridicule se face de apare altcum, decum este, căci un țeran tocmai așa e de stimabil, ca ori și care orașén, și acelea țerance din vechime nu vor fi de ris nici unui orașén, dacă

Să lăsăm pentru aceea, ca copii nostri se frecuențe școlile și să ne interesăm și acasă de aceea ce învață în scólă, să nu suferim, ca să absenteze fără causă cercetarea scólei, și să căutăm cu fel de feliu de mijlóce, ca să nu-i instrăinăm de scólă, și să nu-i folosim la lucru, căci aceste sunt zile de aur, pe care le petrec cu aceea ca să-și agerécă mintea și să-și înmulțescă cunoscințele. Nu lăsa să se învécăscă numai în jurul aceleia, ce a învățat în scólă poporală. Înainte de toate însă te îngrijesce de aceea ce a învățat să nu uite, ci să o observe ca o basă sau o pregătire pentru o perfecționare mai mare, spre care ne dau cea mai bună ocasiune scólele superioére și viața meserilor bune, mai mult însă ne servesc scólele poporale de érnă, cari ne dau atară de lucrurile primare, precum cetitul, scrisul și calculatul și întrebuițarea acestora în afacerile agronomice a cărei lipsă o simte țerantul, care voesc să înainteze. Sacrifică tu acésta în un timp, unde fără de acésta nu ești cuprins așa tare cu lucru, și îndată te vei convinge, că fructele vor fi bune, și tu vei trebui să mărturisesci, că încă nici un capital nu l'ai depus cu percente mai multe ca acesta.

Un cuvânt despre fetele de țeran după moda nouă.

Țerantul nu trebuie să-și bage mâna în un cuib de vespi, când discută cu țerancele acest pasagiu,

pentru septenat, care a provocat o pozițiune dintre cele mai înverșunate la toate partidele din parlamentul Germaniei, și care a avut de rezultat disolvarea parlamentului și eschiora de nouă alegeri, și deja se cer nouă jertfe dela Germania, ca apoi îndoite să se ceră dela noi, cari trăim cu Germania în legătură de alianță.

In cestiuni pur militare, apröpe toate parlamentele din Europa sunt moderate și liberale în votarea de credite, cari sunt neapărât trebuincioase pentru susținerea statului. Așa în Germania, așa în Italia, așa în Austria, așa în Prusia, așa în Anglia, cari au spesat sume enorme spre scopuri militare.

La noul proiect militar de a vorbi prima capacitate în cele ale artei militare, bătrânul Moltke, care aji mâne implinesce anul al 90 din etatea sa, a vorbit cu multă elocință bărbatul, care era renumit prin tăcerea, care o a observat în viața sa de pînă acă. Vorbitura lui Moltke este foarte semnificativă, fie ea privită din ori și ce punct de vedere. Bătrânul întemeetoriu al unității germane, căci nime nu va cuteza să afirme, că alături cu răposatul împărat Wilhelm I. și cu Bismarck, care e osendit la viața de om privat, nu i se cuvine și lui Moltke dreptul la acest titlu onorific, bătrânul marșal a spus reprezentanților poporului german, că aji numai șabia mai ține în teacă sabiile, numai frica de arme susține pacea europeană, de aceea este de neapărâtă trebuință, ca eu să voteze sumele cerute, pentru crearea posibilității de a fi Germania mai tare decât vecinii ei.

Militarii creștuci la gura tunului și în mână cu ascutit la sabia de bună semnă se vor simți entusiastați la auzul acestei vorbiri a militarului din Berlin, și în multe brațe vênjose va pulsă sângele cu mai mare repețiune, și mulți vor fi, cari asemenea arhiducelui Albrecht vor felicita pe marșalul Moltke pentru această vorbire, care pune sörtea poporului în mâna armatei. Nu așa însă pacinicii cetățeni, cari stau gârboviți sub povara ne mai suportabilă a sarcinilor publice. Acestia cu îngrijire privesc la sörtea, ce li se prepară de câteori li se cere jertfa în sânge și avere.

Și nu numai în Germania se întrebă omii, că ore în adevăr se recer jertfele pretinse de cercurile militare, se face și la noi acosta, și tocmai în zilele acestea trebuie să o facem noi, când sunt întrunite în capitala Ungariei delegațiunile, cari au să decidă asupra nouelor jertfe, cari se cer pentru armată.

De trei ani, încöce la ocaziuni binevenite capetele încoronate cu mare aplomb au dat asigurări despre firma lor voință de a susține pacea europeană.

Asemenea au făcut și bărbatii de stat, și până acum vedem cu tota asigurarea despre bunele intențiuni ale susținerii păcii, că an de an se cer nouă jertfe spre scopuri militare.

Vorbirea mai pröspătă a bătrânului Moltke varsă și mai drastică lumină în situațiunea cea încurcată. Ea ne drunse, că pacea în situațiunea nouă jertfe se pöte susține, și ne pare o sângerösă perspectivă pentru cazul, când s'ar încumeta cineva să începă războiu în fața unor forțe militare atât de formidabile.

se pörta în vestmintele lor țărănesci, cari nu sufer de modă, ba ce e mai mult, din partea unora vor fi și laudate. De aceea rămâneți la o îmbrăcăminte simplă, care e tocmai așa de bună, și lăsați orășenii cu modele lor, care ii costă numai bani și ei bani, și când și numără vestmintele, tot nu au decât lada plină de sdranțe. Așa o casă nu pöte înaintă, ba strică și pe bietele servitöre, care seduse fiind de modă, tot ce câștigă dau pe sdranțe, numai se fie și ele după modă.

Dacă privim însă la o asemenea fată în o zi de lucru, atunci cu greu o mai putem cunoșce în vestmintele ei de lucru, cu nise păpuci rupți, sau chiar nise opinci, mai bine dis täpălăgi, pe cap pörtă un petec de pânză, că năframă nu-i pot dice, cu care își adună părul nepeptenat. Ce diferință e acuma și în o zi de tîrg sau duminică.

De unde provine asta? ne întrebăm, de fetele de țeran sunt așa de negleșe în zile de lucru? Simplu de acolo, că ele acasă și la lucru nu s'au mai simțesc în elementul lor cel adevărat, nici nu mai voesc a sci cine sunt ele, ci plăcă la lucru fără de a judeca, că bine e s'eu ba. De câte ori trebuie se aud dela mame, fata mea nu se mărită după țeran, că nu vreau se fie așa năcăjită cu lucrul ca servitörele. Cele mai avute adese-ori dic, că ele nu se mărită fără după dieci și domnișori cu carte, și ele așa și lasă moșia și plăcă cu câte un cifliudar, că domn nui pot dice, creșcënd, că acuma o duce mai bine, e dómna și nu trebuie se mai lucre, dar unde e sörcia mai mare ca între scriitori. Și bine o dñe și în o zi, că mărăcia numai în haine neșteresci se nu te apuce, că atunci ești dus pe cotcă.

(Va urmă).

Din toate acestea însă avem puțină mângăere, căci dacă ni se vor cere jertfe în măsura de până acum, atunci nu e departe timpul, când ne vor secă puterile, și va trebui să luăm lumea în cap.

S-Sebeș, în Maiu 1890 v. Onorate dle redactor! Joi după sănteles Rusalii, adevă în 24 Maiu st. v. s'a ținut aici sinodul protopopesesc gr. or. în cari sau tractat o mulțime de obiecte, dintre cari unele de însemnătate generală.

Dintre acestea am onöre a ve împărtăși două propuneri, făcute de mine și primite în unanimitate de sinodul protopopesesc și acelea sunt urmatöarele:

I. „Avënd în vedere dispozițiunile §-lui 50 din statutul organic p. 3 că între obiectele, ce cad în competența, în sfera de activitate a sinodului e și: „înaintarea trebei școlare din protopopiat.“

Considerând pe altă parte și dispozițiunile § lui 53 a art. de lege 38 din 1868 că: elevilor trecut de 10 ani, în comune unde se ocupă omii cu economia rurală, scaunul școlar le pöte concede, că afară de timpul feriilor prescrie, în timpul cel mai urgent de lucru, în două luni de zile, se umble numai la școlile de Dumineca.

Considerând, că poporul nostru cel puțin în acest protopopiat, e tot agricultor, și ca atarele în lunile de lucru: Septembrie, Octöbre, April și Maiu când se ține școla de toate zilele, el nu și pöte trimite copii la școlă, fiind-că e silit ai reține pentru a se ajută cu ei, fie la paza și grija de vite, fie pentru ca se îngrijescă de alți copii mai mici acasă ori la câmp.

Considerând, că în toate țările culte d. o. Germania întregă, se ține mare cont de împregiurările locali și unde poporul e agricultor, în lunile de lucru se ține școlă atât tömnă cât și primăvara numai înainte de amedi trei ore.

Acosta procedură o au și concetățenii noștri sasi prin satele agricultore, cu toate acestea în privința instrucțiunii șcim, că cât de sus stau față de noi

Considerând, că datorința noastră, acelor ce cunoșcem însemnătatea școlei e, ca să o facem plăcută și iubimătoare scölei, precänd s'indu l în timpul lucrului se trimită copilul la școlă și acosta neputöndu o face, dändu-se din partea învătöriului absenții, căci conform normativului școlar astfel de absenții nu se pot escusă și pedepsindu-l, prin acosta i facem școlă neplăcută și i provocăm la ură față de școlă, mai vörto și prin aceea, că vede d. e. chiar aici pe la noi, că sasi când e timpul lucrului în lunile sus amintite, ține școlă numai înainte de amedi dela 6—8 ori până la 9 ore.

Considerând, mai departe, că în protopopiatul nostru — chiar și în Sebeș — în lunile de lucru nu jumătate dar nici a treia parte, și de multe ori nici un pătrariu din elevi nu cerceteș școlă, ba scieri pozitiv, după cum mi s'a împărtășit ori și alături de unii învătöri din acest protopopiat, cu ocaziunea ținerii adunării reuniunei învătöresci, că în zilele din urmă a acestui an școlastic a trecut și câte o săptămână întregă, ba unuia două săptămâni, fără a fi avut vre-un băiat în școlă.

Considerând mai departe, ceea ce e constatat de toți oamenii pedagogiei, că o școlă astfel cer cetății e timp perdut.

Considerând, că toate reuniunile învătöresci din archidieceasa noastră în anii trecuți când li s'a pus din partea Veneratului cons. archidieceșan întrebaarea, că: de ce sunt așa multe absenții școlare? Și cum s'ar pöte delatură acest rău? toate reuniunile au fost de acord, că absențiile cele multe sunt în timpul de lucru, nu și erna, și delaturarea sunt se pöte face numai acomodându ne sasilor și germanilor. Adevă în timpul de lucru se se țină școlă numai înainte de amedi două ori trei ore, er în celalalt timp al zilei se dispună părinții de copii.

Er apoi atunci părinții se fie strict indatorăți a-și trimite copii la școlă, neavöndu-se nici o cruțare cu cei renitenți.

Și urmându se astfel sporiul în școlă va fi indoit și împătrat mai mare.

Din toate acestea considerări în interesul poporului nostru de o parte și de altă parte al instrucțiunii propun:

Sinodul protopopesesc se ceră permisiunea Ven. cons. archidieceșan, ca pentru lucrul de lucru: Septembrie, Octöbre, April și Maiu să se țină școlă de toate zilele numai dimineța dela 6—9 ore.

II. În legătură cu propunerea de sus în interesul înaintării poporului nostru în toate privințele avënd în vedere, că școlă de repetițiune, carea și prin lege e prescria a se ține regulat, erna și vara, cât ține timpul instrucțiunii în școlile de toate zilele și în care au a se da mai practice studiile din școlă de toate zilele, și când băiatul e mai copt, pentru a cuprinde și înțelege cele spusă și învățate, totuși apröpe nicăiri nu se ține o atare școlă regulat, ba din contră, în cele mai multe locuri nu se ține de loc.

Considerând mai departe, că pentru ținerimea trecută de 15 ani până la 20 încă e prescria a se ține catichisațiunea, un fel de școlă practică, ceea ce er nu se ține absolutamente nicăiri propun:

Onoratul oficiu protopopesesc se dispună prin un circulariu, atăt învătörilor pentru a ține regulat școlă de repetiție erna 5 öre, cât și pentru a ține în öte, vara Duminică și sörbătorile câte 2 öre catechisațiunea prescria.

Er On. oficiu protopopesesc în viitoriu cu ocaziunea ținerii fie căru șinod protopopesesc anual va avă a raportă în detaliat despre starea cauzei școlare, atăt față de școlă de toate zilele, cât și de cea de repetițiune și de cea de adulți dela 14—20 ani. —

Dacă acestea două propuneri cu unanimitate primite, vor fi consicienș indeplinite, atunci șom sigur, că numai bine și progres vor aduce poporului nostru.

De altmintrenea, dacă on. public român și mai cu semnă dintre preoți și învătöri nu le vor conveni acestea, fie în parte, fie în total, atunci șom convins, că onorata redacțiune a „Tel. Român“ bucuroș ne deschide colönele țiarului seu și ne vom putea lumină.

Z. Murășan.
inv. și catichet.

Reprezentanții teologiei științifice din restimpul apologetico-polemic.

Reproducem acest tractat din „Biserica și Școlă“, scris de dl prof. sem. Dr. T. Putici.

Miscarea literară, prin carea s'a pus basă literaturii bisericesci științifice, a purces în jumătatea a 2-a a secl. al II-lea dela școlă catichetică din Alecsandria. În secolul al III-lea acesta miscare a dobândit centre nouă în școlă din Cesarea Palestinei, întemeiată cam pe la anul 233 de eruditul Origen, și în cea din Antiochia, înființată pe la finea secolului al III-lea de presbiterii Lucian și Dorotheu.

Școlă catichetică din Alecsandria a avut la început menițiune de a împărtăși catehumenilor, adevă celor ce se pregătiau pentru primirea tainei botezului, rudimentele religiunii creștine; mai târziu însă a început ea a cultivă și învătământul mai înalt teologic. Necesitatea, de a înființă chiar în Alecsandria o școlă creștină mai superiöră, rezultă acum și din împregiurarea, că în acel timp Alecsandria era vatra științelor și a artelor atăt pentru păgăni cât și jidovi. Atăt păgăni cât și judeii din Alecsandria se distingeau prin o înaltă erudițiune și un studiu profund, deci nici creștinii nu puteau să remănă îndărăpt. De aceea foarte de timpuriu în secolul al II-lea trebuiesc, că s'a înființat această școlă creștină, căci în jumătatea a 2-a a acestui secol o aflăm existând deja ca un aședământ stabil. Primul ei învătöriu a fost Panten, căruia i-a urmat învătöcelul seu Clement Alecsandrianul, er acestuia Origen, sub carele a ajuns școlă culmea, apögeul strălucirei și înflöirii sale. După el s'au succese: Heroela, Dionisie din Alecsandria, conunit și cel mare, apoi Pieriu, Achilla, Teognost și alții. Până la finea secolului al IV-lea a avut ea renumiți învătöri, dintre cari amintim pe Didim orbul, † pe la anul 395. Din această școlă creștină au emanat primele încercări pentru o literatură bisericescă științifică. Incercările aceste erau îndreptate mai ales asupra studiului critic-eșgetic a s. scripturi și asupra tractării filosofice de la credințe și a doctrinei religiöse-creștine. Deci ele au luat 2 direcțiuni, una critic-eșgetică biblică, er alta speculativă dogmatică. Inceputurile aceste s'au continuat în același spirit în școlă din Cesarea Palestinei, pe când cea din Antiochia, prin esplicarea gramaticală-istorică a sf. scripturi, a luat o direcțiune mai practică, la început diferită, er mai târziu direct opusă celei alecsandrine.

Reprezentanții cei mai însemnați ai literaturii bisericesci științifice din restimpul apologetico-polemic sunt: 1. Panten, 2. Clement din Alecsandria, 3. Origen, 4. Dionisie cel mare, 5. Grigorie Taumaturgul (făcötöriul de minuni), 6. Pieriu, 7. Teognost, 8. Pamfil din Cesarea. Toți acestea aderenți ai sölei din Alecsandria. Independent de această școlă, ba în câțva chiar în opoziție cătră ea au lucrat: 9. Metodie, episcop în Olimpia (în Licia) mai la urmă în Tir, și 10 presbiterul Lucian din Antiochia.

1. Panten a fost păgân și de origine, după cum se pare din Sicilia. A fost creștinat de un învătöcel apostolic, er înainte de convertirea sa s'a ocupat mult cu filosofia stoică. După încreștinarea sa a împreunat studiile sale filosofice cu studiul sf. scripturi. La anul 179 a devenit învătöriu la școlă catichetică din Alecsandria, pe carea în curënd o aduse la un renume și la o înflöire îmbucurătöre, prin învătământul seu gural, cât și mai vörtoș prin scrierile sale, cari în partea cea mai mare încercăta la sf. scriptură. Episcopul din Alecsandria Dimitrie, l'a trimis în anul 190 la India, spre a predică acolo eyangelia, conform dorinței locuitorilor de acolo. Ce fel de India, avem să înțelegem aici nu șcim pozitiv, atăta e sigur însă, că India proprie nu, prin umare sau Arabia sau Etiopia, cari în vechime încă se numiau în înțeles impropriu India (anteriöră). Acolo află el, după mărturia lui Ieronim, teștul evreesc a eyangeliei lui Mateiu, după carele locuitorii, că a fost adusă într'acolo de apostolul Vartolomeiu. Dară după câți-va ani de activitate mișionară s'a reitörș la

Alecsandria, unde a murit cam pe la anul 202 după Christos. Scrierile sale de și număröse, nu s'au păstrat, decât în mici fragmente.

2. Tit Flaviu Clement a fost de nascere păgân, nu se scie însă sigur, de ce origine, și de unde. Ca filosof păgân a venit la Alecsandria, unde s'a încreștinat prin Panten, devenind astfel învățăcelul și succesorul lui în direcția invecșătorască la scôla catihetică alecsandrină atunci, când Panten în anul 190 a plecat ca misionariu la India. In acêta calitate l'a aflat acesta pe Clement și când s'a refintors el din misiunea s'a indiană. In persecuțiunea împêratului Septimiu Sever (193—211) Clement fuge din Alecsandria, și se retrage în Capodocia, la un amic al seu, episcopul Alecsandru. Nu se scie nici până astăzi ori de s'a refintors el la Alecsandria, s'au de a rămas până la finea vieții în Capodocia. Cu tôte aceste însă și-a continuat activitatea sa literară până cam la anul 220, când a și murit. El s'a bucurat de un renume mai mare decât Panten, și s'a ocupat nu numai cu esplicarea sf. scripturi, ci încă mai mult cu speculativa, cu tractarea filosofică a învecșătorei crestine, voidînd a imbină învecșătura crestină cu filosofia platonică, ceea-ce însă nu i-a succes, ba chiar acêta încercare l'î tradă, că cunôșce mai bine filosofia platonică, decât învecșătura crestină. De aceea scrierile sale nu sunt lipsite de rêtăciri. Dela el ni s'au păstrat 4 scrieri, cari stau în cea mai strênsă legătură cu olaltă. 1. Λόγος προτροπικός πρὸς Ἑλληνας, (Cohortatio ad Graecos) adecă: „cuvênt îndemnătoreiu cătră greci” e titlul opului prim. In cele 12 capitole ale acêstei scrieri arată autorul absurditatea păgânismului în spre a face ca se strălucêscă cu atât mai mult înțelegiunea crestinismului. 2. Ὁ παιδαγωγός (Pedagogul) în 3 cărți. Prin acest op voeace Clement se dovedêscă prioritatea crestinismului față cu păgânismul în învecșătura morală, înfățișând pe Christos ca pe cel mai mare pedagog al lumii. 3. In Στροματεῖς (Stromata), „covôre”, în 8 cărți de cuprins fôrte feliurit, de unde și numele caută se aducă în consonanță credința crestină cu filosofia platonică; drept ce în acêta scriere aluneca la cele mai multe eterodocsii. 4. În opul Τις ὁ σωζόμενος πλοῖσιος (Quis dives salvetur) desvôltă ideia, că numai acel om bogat se va mântui, carele va scî face întrebuințare crestină bună de avuția sa, pe când după cum dice și Mântuitorul Christos, cu greu se vor mântui acei avuți, cari nu vor face aceea întrebuințare. Pe lângă aceste 4 scrieri cari s'au păstrat, a mai scris Clement Alecsandrianul și altele, cari s'au pierdut. Dintre cele pierdute merită amintire opu Ὑποτυπώσεις, (Adumbrationes) în 8 cărți, în care face autorul un prospect esplicătoriu asupra cuprinsului întregi sf. scripturi. Patriarchul Fotie, ca-

rele a cetit opul acesta, spune că a fost plin de eterodocsii. A mai scris Clement și alte scrieri mai puțin însemnate, despre răbdare, ajunare, provedință, defaimare și sufletul omenesc; în urmă două scrieri, una despre paschi, ér alta despre sêrbarea pascelor. Stilul lui Clement e de multe ori bombast, nu pretundinea chiar și precis. El e și poet, în scrierile sale se află și poesii religioase, dintre cari unele au intrat și în întrebuințarea cultui bisericesc. Pentru multele eterodocsii și rêtăciri cari provin în opurile lui nu s'a numărât, nici se numără, între părinții, ci numai între scriitorii bisericesci, dar cu tôte aceste se bucură de o autoritate și trecere mare. (Va urmă.)

Varietăți.

* (Comite suprem al Brașovului.) Fôia oficială din Budapesta a publicat denumirea deputatului Mihail Maurer de comite suprem al comit. Brașov.

* (Inchiderea parlamentului.) Atât parlamentul austriac, cât și cel ungar au fost închise prin rescript regal. Se crede, că deschiderea se va face la 1 Octobere.

* (Denumire.) Vice-comitele comitatului Sibiu, dl G. Thalmann, încredințat cu conducerea afacerilor comitatului Sibiu, a denumit pe iuristul absolut Octavian Boer de practicant provisor administrativ cu remunerățiunea normală.

* O colecțiune de inscripțiuni babilonice a ajuns de curênd la Londra. Inscriptiunile sunt parte de cuprins comercial, parte de cuprins iuridic și sunt de pe timpul anilor 2,300—200 înainte de Christos.

* (Nașii de nuntă a lui Stanley.) Contrar tuturor scirilor, că Stanley s'a exprimat, că nu se va căsători, se adevăresce și numai incăpe nici o îndolă, că scrutătoreiu Africeii a cerut mâna iubitei sale, cu carea era în relațiuni amoröse încă înainte de a întreprinde călătoreiile din Africa. — Cele mai notabile persône, care pôrtă numele cel mai strălucit în Anglia s'au oferit ai fi nași. Dar fiitôrea păreche nu s'a învoit, ci și-a ales de nași pe pretenii, ce l'au însoțit pe Stenley în Africa: Dr. Parcke și locot. Muntenei.

* (Rêsboiul vamal cu România.) In numărul precedent am accentuat în general desastorele, ce le-a suferit Ungaria dela declararea rêsboiului vamal cu România. Raportul anual al camerei co-

merciale din Brașov espune un șir de ramuri industriale, cari din timpuri vechi și au basat existența în negoțul cu România și cari prin perderea piețelor române sunt amenințate cu nimicire totală. Altor ramuri de industrie li se detrag productele brute de proveniență română și așa s'a produs o adevêrată emigrare a claselor muncitôre pe pământul românesc. Astfeliu se accentuêză d. e. că mărfurile de lut numai din cercul Brașovului rêpresentau în 1885 un esport de 5184 măji metriche, dar în anul 1887 s'au redus la 518 măji metriche, așa dar aprôpe a deșea parte a cădut. Producte de parchet și de fabricățiunea mobilor curbe, industria curelarilor și șelarilor, pânzăria de lână și fabricățiunea de perii, funăria și cojocăria, productele pălărierilor și industria de cismărit și alte multe ramuri industriale, cari de un lung șir de ani aveau debușeurile în România arată o stagnățiune, care se pôte asemêna cu o ruină totală. Raportul conține apoi următorele posițiuni marcante: Cu greutate de plumb apasă pe industria mică cât și pe întreaga industrie a cercului nostru încordatul raport vamal-politic cătră România. De aceea e datorința camerei, sê se întrepună, că regularea cât mai grabnică a raporturilor comerciale cu România formêză pentru Transilvania o cestiune de viață. Rêsboiul vamal a promovat în mod estra ordinariu destrucțiunea situațiunei nôstre industriale și formêză un isvor de sêrăcie pentru multe existențe, o situațiune nefavorabilă pentru acele esploatațiuni industriale, cari sunt interesate la negoțul român. Prin urmare e de compătimit, că acêstă industrie cu totul inofensivă prin inlanțuirea împrejurărilor a trebuit sê ajungă într'o situațiune atât de critică, în care, durere, și astăzi se mai află.

Loterie.

Mercuri în 11 Iunie 1890.

Brünn: 68 2 5 75 82

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 Iunie 1890

Table with 2 columns: Viena, B.-posta. Rows include Renta de aur ung. de 6%, Renta de aur ung. de 4%, Galbin, Napoleon, 100 marce nemșeci, London pe (poliță de trei luni).

Tabela zonelor pentru căile ferate din Transilvania și giur.

Large table with multiple columns showing train schedules and fares. Includes sections for 'Prețurile pentru trenuri accelerate' and 'Prețurile pentru trenuri de persône'. Lists stations like Arad, Blăș, Huedin, Brașov, etc.

Tariful de bagagiu pentru fie-care singuratic pachet inclusive tacsă de manipulație:

Table with 3 columns: Zona I-III, Zona IV-VI, Zona VII-XIV. Rows show weight categories (1-50, 51-100, 101 și mai mult) and corresponding fares.

Lădi mai mari pachetate neguțătoreșce nu se primesc spre transportare ca bagagiu.